

«Roses, segle XX: aixecant la pell del mar»

L'Ajuntament comença les obres per crear un espai expositiu a la Ciutadella dedicat a «Paco Falcó, una vida lligada a la pesca, la immersió, el turisme i el patrimoni cultural»

Roses al segle XX: Aixecant la pell del mar. Paco Falcó, una vida lligada a la pesca, la immersió, el turisme i el patrimoni cultural és el títol inicial sobre el qual es treballarà el projecte museogràfic que s'ha posat en marxa a la Ciutadella per resseguir la història de la població al segle passat, vinculada al mar –la pesca, el turisme, el submarinisme i l'arqueologia subaquàtica– a través de la figura i de part de les peces donades pel pescador i submarinista, Paco Falcó. La museïtzació s'ha adjudicat per 49.561 euros. Les obres s'espera que comencin en breu.

El món de la pesca i el de la immersió a través de la figura de Paco Falcó; el cap de Creus, una cruïlla de vies marítimes a l'antiguitat i un dels indrets més perillosos per navegar on hi ha milers de vaixells enfonsats; Roses com a port estratègic vital, escenari de múltiples guerres on es perderen vaixells; i el patrimoni arqueològic a les aigües del nord de l'Alt Empordà.

Aquestes són les temàtiques que es podran veure en diferents espais expositius, segons la memòria elaborada per Marcel Pujol Hamelink per a la museïtzació adjudicada a l'empresa Roig i Fills Associats, SA i Bajabi Latour.

Roses podrà «aixecar la pell del mar» gràcies a l'activitat de veí Paco Falcó que l'any 2017 feu donació del fons arqueològic recollit durant tota una vida, durant gairebé mig segle dedicat a la pesca i a les immersions.

«Fill de la immigració dels pescadors que arribaren amb les barques de pesca a motor el 1920, amb la invenció de l'escafandre autònom a la dècada del 1950 es converteix en el primer submarinista professional de Roses», relata. I, a més, amb el turisme «reconverteix el negoci de la pesca i la immersió en una activitat dedicada a l'oci».

La formació del fons arqueològic que ha cedit permet fer de fil conductor de la història de Roses a través de la seva figura.

Falcó va remarcar en el moment de la donació fa tres anys que és important que la gent tingui accés a aquestes peces. «Han estat 30 anys d'emocions i sempre he tingut clar que aquest material havia de quedar per a la ciutat», va dir.

El 1920 fou un moment de canvi per a la pesca pels canvis tecnològics i l'arribada del motor. El 1950 els canvis van ser per al submarinisme amb l'escafandre autònom. I el 1960 ho fou el turisme amb el creixement urbanístic i la immigració. A la mostra es podrà veure l'impacte dels canvis en la societat rosinca.

Un altra part de l'exposició estarà dedicat al cap de Creus, cruïlla de vies marítimes a l'antiguitat. És un dels punts més perillosos per a la navegació a la Mediterrània, pels temporals i per la costa rocosa. «Milers de vaixells de totes les èpoques s'hi han enfonsat», es constata. A la mostra hi haurà una reproducció d'un vaixell romà de l'any 200-150 aC trobat a illa Messina.

Duia un carregament d'àmfores de vi i vaixella de taula produïda a la Campània. Segurament salpà del port de Nàpols i es va enfonsar a cap de Creus direcció Empúries. A la Ciutadella es podran veure algunes de les restes arqueològiques que s'han trobat.

Els canvis en l'arqueologia subaquàtica que avui fins i tot pot realitzar-se amb l'ajuda de submarins es podrà veure reflectida en un espai dedicat a Roses, un port geoestratègic vital. A banda de ser refugi de vaixells la badia de Roses ha viscut nombroses guerres.

De la navegació marítima i dels conflictes bèlics en deixen constància els nombrosos vaixells que s'hi van enfonsar i dels quals n'han quedat restes al fons marí donant activitat alhora d'arqueologia subaquàtica.

Cala Cativa, cap de Bol, Culip V, Culip VII, Triumfante, o Roses II són alguns dels vaixells enfonsats que s'han estudiat i que daten des de l'època dels romans, a la medieval o la moderna.

El 1983 a Roses s'hi va celebrar el primer curs d'arqueologia, avui tenen una càtedra i actualment acull sovint al port el Thetis, un vaixell de la Generalitat per al desenvolupament de les tasques d'arqueologia subaquàtica en nombroses ocasions.

El regidor de Cultura, Èric Ibáñez, ha explicat que «el projecte s'intenta que sigui el més didàctic possible per

arribar al màxim de públic i no s'intenta que sigui simplement exposar peces, sinó dinàmic». «A partir de la col·lecció s'intenta explicar la història de la Mediterrània, centrat en la figura de Paco Falcó», ha afegit. L'espai expositiu està situat a l'entrada de la Ciutadella.

Font del document:

https://www.diaridegirona.cat/alt-emporda/2020/02/23/roses-segle-xx-aixecant-pell/1030840.html?utm_source=rss